

STICHTING RADIOGEMEENTE

PREKENSERIE JAARGANG 59 NR 7

Schriftlezing:

LUCAS 24 : 13 - 27

TWEE VAN HEN EN TWEE VAN HEM

DOOR A.H. AGTEREEK

Gehouden op
4 mei 2014 in de
Regenboogkerk te
Oegstgeest

Lieve mensen, dit Bijbelgedeelte is u allemaal bekend: de twee Emmaüsgangers. Zo begon ik te lezen met: "En zie, twee van hen..." Ik heb daar eerst een kleine verandering in aangebracht en ervan gemaakt "twee van Hem". Dus niet de n van Nico, maar de m van Maria. Omdat ik dat ontzaglijk belangrijk vind. Wat je ook kunt zeggen van deze twee mannen, ze behoorden bij Hém. Dat vind ik eigenlijk het allerbelangrijkste wat ik in alle kerkdiensten kan zeggen, dat wij het eigendom zijn van de Here Jezus.

Helaas wordt er tegenwoordig weinig of bijna nooit meer gelezen uit dat kleine mooie boekje, dat we de Heidelberger Catechismus noemen. Natuurlijk staan er dingen in, die misschien oud of verouderd zijn, maar wat staan er in dat kleine boekje prachtige Zondagen, prachtige vragen en schitterende antwoorden. Dan denk ik direct aan die eerste Zondag, u wel bekend: "Wat is uw enige troost, beide, in leven en in sterven?" Dan komt dat schitterende antwoord: "Dat ik het eigendom ben van mijn getrouwe Zaligmaker, Jezus Christus." Dat is het aller-, allerbelangrijkste: dat je weet, dat je dwars door alles heen, door alle sores, door alle zorgen, door alle moeite: ik ben van Hem, ik ben Zijn eigendom.

Ik denk dat Paulus dat ook heel erg belangrijk vond. Paulus heeft daar tot drie keer toe over geschreven in de Korinthebrief. Eerst in 1 Korinthe 6: "U bent gekocht en betaald." En dan komt er een heel mooi zinnetje: "*U bent niet meer van uzelf. Verheerlijkt dan God met uw lichaam.*" U bent niet meer van uzelf: u bent namelijk van die Ander met een hoofdletter. Ik denk dat wij daar meer in de kerk over zouden moeten spreken. Wij doen nog alsof wij van onszelf zijn, maar wij zijn gekocht en betaald.

Paulus schrijft dat ook in diezelfde Korinthebrief: "*U bent gekocht en betaald.*" En dan komt er weer zo'n belangrijk zinnetje: "*Weest geen slaven meer van mensen.*" Je kunt zo gauw een slaaf worden van mensen - ook als voorganger, als dominee - omdat mensen over hun grenzen heen gaan en jouw tijd gaan roven. Mijn vrouw heeft zo vaak tegen mij gezegd toen ik nog fulltime predikant was in gemeentes: "Jij moet je grens bepalen." Daar had zij gelijk in. Mensen bepalen hun grenzen vaak niet. Niet in gesprekken, niet thuis en soms niet na afloop in de consistoriekamer. Weest geen slaven van mensen.

En dan die geweldige woorden uit 1 Korinthe 3 vers 23: "*Doch u bent van Christus en Christus is van God.*" Ik denk dat het ontzaglijk belangrijk is, dat wij dat onthouden: wij zijn gekocht en betaald en wij zijn het eigendom van de persoon van de Here Jezus Christus. Wij zijn van Hém. En dat staat vast als een muur.

En nu staat er in de Bijbel: "Zie, twee van hen..." Ik vind het vooral in deze tijd erg belangrijk om dat te zeggen. Als je bij Hém hoort, dan hoor je ook bij hén. Mag ik het zo zeggen: als je hoort bij de Herder, dan krijg je de kudde erbij cadeau.

Op het ogenblik leven wij in een tijd dat er heel veel mensen zijn, jongeren, maar ook ouderen, die niet meer in de kerk komen. Er is voldoende te zien op de televisie. Ik denk bijvoorbeeld aan: 's morgens Bobby Schuller, die werkelijk een goed woord doorgeeft en goed preekt. Zo zijn er meer geweldige dingen te zien op de televisie vandaag de dag en de mensen blijven zo makkelijk thuis. Wat is het belangrijk om te weten: als je kiest voor de Herder, dan krijg je de kudde, de gemeente, erbij cadeau.

Jaren geleden, toen ik nog fulltime predikant was in Wassenaar en mijn vrouw en ik daar liepen te winkelen, kwamen wij een echtpaar tegen. Ze zeiden heel keurig: "Dag, dominee." Blijkbaar kenden zij mij. Er zijn meer mensen die mij kennen, dan ik de mensen. Dus ik zei: "Waar kent u mij van?" Ze zeiden: "Wij hebben u eens horen spreken op een conferentie in Dalfsen in dat en dat jaar, toen en toen." Dat kon ik mij ook herinneren. Ik vroeg: "Waar kerkt u hier in Wassenaar?" Toen kreeg ik als antwoord: "Wij gaan niet meer naar een kerk. De Heilige Geest leert ons wel de Bijbel lezen."

U zou dat misschien niet van mij verwachten, maar ik heb een paar stapjes achteruit gedaan. Mijn vrouw weet waarom. Ik werd eigenlijk van binnen zo ontzettend boos! Dat vrome geleuter, dat onchristelijke gepraat: de Heilige Geest gaat het wel doen. Hoewel de gemeente geen uitvinding van ons is en ook niet van mij is, heeft Hij de gemeente gewild en Hij heeft gezegd: "Ik zal de gemeente bouwen en de poorten van de hel zullen haar niet overweldigen." Als je bij Hém hoort, dan hoor je ook bij de gemeente.

Ik kan mij niet voorstellen - en misschien heeft dat met mijn leeftijd te maken - dat je zonder de gemeente, zonder de kerk kunt leven. Ik kan mij niet voorstellen, dat er een zondag in ons leven is geweest, dat wij niet naar een kerk zijn gegaan. Of ik moet heel even ziek geweest zijn met hoge koorts, zodat je niet kunt. Maar de gemeente is mij zo dierbaar. Ik weet, net zoals alle andere mensen, dat er geen volmaakte gemeente is. Er is altijd wel wat. Ik preek elke zondag door het hele land, van Delfzijl tot aan Maastricht. En ergens ontdek ik altijd weer: er is geen volmaakte gemeente. Waar mensen zijn, daar is wat. Maar het is zo ontzaglijk belangrijk, dat je je goed realiseert: als je van Hém bent, dan ben je ook van hén. Als je bij die Ander hoort, dan hoor je ook bij elkaar.

Ik zou vanavond, al ben ik niet uw predikant, willen zeggen: Mensen, wees toch zuinig op elkaar. Waarom? Omdat Hij ons heeft gekocht en betaald. En Hij is zo ongelooflijk zuinig op ons. Wij horen bij elkaar: de gemeente en Jezus Christus. Hij en wij vormen een eenheid. En straks zullen we zien, wie Hij is.

Twee van hen en twee van Hem. Dat gaat over twee mannen. De een heet Kléopas. De naam van de ander wordt niet genoemd. Ik zeg in alle bescheidenheid dat ik een vermoeden heb wie die ander is. Ik denk dat die ander Lucas zal zijn geweest. Waarom? Omdat Lucas dit heeft geschreven. Hij moet dat meegemaakt hebben. Hij treedt zo in de details. Twee mannen liepen daar met een somber gelaat. En op die derde dag is daar nota bene plotseling die mysterieuze derde, is daar plotseling Jezus. En Hij zegt tegen hen, terwijl zij daar spraken: "Waar praten jullie over?" Dan gaan ze dat uitvoerig vertellen. "Bent u misschien een vreemdeling, dat U niet weet wat er is gebeurd?" Ze zeggen: "Onze Overpriesters en Schriftgeleerden hebben Hem veroordeeld en hebben Hem gekruisigd." Dan gaan ze al wandelend voort, zo zegt dit Bijbelgedeelte en ze komen aan bij dat plaatsje Emmaüs. Daar deed Jezus alsof Hij verder zou gaan. Maar zij dringen er op aan: "Heer, kom bij ons binnen. Het is avond geworden." Dan gaat Hij bij hen binnen om bij hen te blijven. Dan breekt Hij het brood en herkennen zij Hem. En plotseling verdween Hij weer uit hun midden.

Dat kun je alleen maar schrijven, als je het zelf hebt meegemaakt. Details. Ik weet dat er heel wat mensen vandaag aan de dag, ook in de kerk, soms aan de Bijbel twijfelen. Maar ik moet u zeggen, deze man Lucas heeft het meegemaakt. Ik heb een paar weken geleden gesproken over dat merkwaardige gebeuren in Johannes 6 dat Jezus broden ging breken: het vermenigvuldigen van de broden. Toen heb ik ook tegen de gemeente gezegd in Capelle aan de IJssel: "Johannes moet dit meegemaakt hebben." Hij zegt: vijf broden, twee visjes. Nee, nee, vijf gerstebroden en twee visjes. Niet vijf roggebroden, niet vijf speltbroden, nee, vijf gerstebroden. Er was heel veel gras in die plaats en er was ongeveer vijftienduizend man en Jezus ging breken, breken, breken... Aan het einde nota bene twaalf korven vol over. Hij heeft het meegemaakt. Deze mensen waren ooggetuigen.

Wij leven op het ogenblik in een tijd, waarin helaas ook heel veel collega's predikanten overal vraagtekens achter plaatsen. Ik moet u zeggen - en ik ben in dat opzichte toch niet echt een hele simpele geest: die mensen hebben het meegemaakt, Lucas heeft het meegemaakt, Johannes heeft het meegemaakt. Ze zijn ooggetuigen en ze laten ons delen in dat wat zij hebben meegemaakt om ons hart warm te krijgen voor de Persoon van de Here Jezus.

Ik geloof dus Kléopas en zijn vriend. Nu past dit gedeelte vanavond misschien wel op een bijzondere manier. Zij bleven met een somber gelaat staan. Ik denk dat veel mensen, vandaag en in het bijzonder vanavond, met een somber gelaat naar de televisie zullen kijken. Want er is warempel toch wel heel wat gebeurd. Toen ik om 5 uur even het nieuws beluisterde, hoorde ik dat de Eerste en Tweede Kamer met minister-president Rutte ergens een krans hadden gelegd. Achttienduizend jonge mannen, die gesneuveld waren.

Natuurlijk denk je direct ook weer aan Auschwitz, aan de vernietigingskampen. Hoe is het mogelijk: zes miljoen Joden vergast! Ik heb een warm hart voor Israël. Ik voel mij gelukkig als ik door de straten van Jeruzalem loop. Wat is er ongelooflijk veel gebeurd. Ik kan mij voorstellen dat je met een somber gelaat loopt en dat je ook somber wordt in deze tijd. Wat gebeurt er veel. Sluit je ogen daar toch niet voor. Ik denk aan Syrië. En nu weer de Oekraïne. Turkije. Het hele Midden-Oosten... Wat leven wij hier in Nederland nog in een paradijs, hoewel hier ook hele rare dingen gebeuren. Ze bleven met een somber gelaat staan.

En dan plotsklaps is daar die Ander: Jezus. Dat is het heerlijke van de prediking. Je verwacht Hem niet en plotseling is Hij daar. Het woord *plotseling* kom je telkens in de Bijbel tegen in Lucas 2: "En *plotseling* stond daar een engel bij haar." Handelingen 2: "En eensklaps, *plotseling* kwam er uit de hemel een geluid als van een geweldige windvlaag." "En *plotseling* is Hij daar."

Ik moet denken aan Psalm 23, u wel bekend en zeer geliefd. "Al ga ik dan ook door een dal van diepe duisternis..." En die dalen die zijn er, maar *plotseling* is Hij daar: "... ik zal niet vrezen, want U bent er."

Ik zou zo graag willen dat wij dat in ons leven gingen ervaren, dat Hij er plotseling is en dat wij op Zijn hulp en op Zijn steun op een wonderbare wijze mogen rekenen. Ik weet dat er zoveel dingen gebeuren in ons leven waar wij niet mee klaarkomen. Ik hoorde dat vanmorgen, toen ik met een collega sprak, van een ouderling en zijn vrouw. Wat gebeuren er in gezinnen, in levens van mensen vaak onbegrijpelijke dingen, zodat je zou willen zeggen: "Here God, waar bent U nou? Waarom grijpt U niet in." Maar al ga je door dat dal heen, plotseling is Hij daar op die derde dag: de derde Persoon en Hij loopt met ze mee.

Dan doet Hij iets heel merkwaardigs. Er staat: "En Hij opende de Schriften, beginnende bij Mozes en de profeten." De Here Jezus had heel makkelijk kunnen zeggen tegen die mannen: "Ik ben de opgestane Heer. Kijk maar naar Mijn handen. Hier heb je de littekens. Kijk maar naar Mijn zij." Hij had Zijn sandalen kunnen uitgooien en kunnen zeggen: "Kijk maar naar Mijn voeten." Nee, dat doet Hij allemaal niet. Hij begon bij de vijf boeken van Mozes, de Thora, en bij de profeten en legde aan hen uit alles wat op Hem betrekking had.

Ik moet u zeggen - en misschien ben ik vreselijk ouderwets - ik wil net zo proberen te spreken als de Here Jezus. Ik wil het Woord opendoen en ik wil spreken vanuit de Bijbel en zeggen: "Dit zegt het Woord van God. Dit staat in Deuteronomium, dit staat in Jesaja." Ik wil zo graag vanuit het Woord van God spreken, net als in Handelingen. Daar ontmoet Filippus die kamerling. U kent dat Bijbelgedeelte. Die leest hardop in die wagen de woorden: "Als een lam werd Hij ter slachting geleid." Dan staat er dat prachtige zinnetje: "En Filippus, uitgaande van dat Schriftwoord, predikte hem Jezus."

Ik denk, dit is de weg: de Bijbel opendoen en vanuit de Bijbel proberen - het is altijd weer een waagstuk, zegt professor Smelik - te laten zien de veelkleurige wijsheid van onze Here Jezus Christus. En ik denk als je dat doet, dan kunnen mensen met een somber gelaat weer blije mensen worden. Als je wat ouder bent en je hebt een gezin, je hebt kinderen, dan heb je best allemaal wat meegemaakt. Het is niet allemaal rozengeur en maneschijn. Maar als je dit Boek opendoet, dan komt er een bijzondere rust, een bijzondere vrede in je leven. En je weet: het is goed, het is in orde, omdat ik één ding weet: de Here der heerscharen staat aan mijn zij.

Die twee mannen waren bedroefd. Ik ga ze niet aanvallen. Ik pieker er niet over. Maar ik ga wel zeggen: wat is toch de oorzaak van dat ongelof, onder andere bij deze mensen? In de kerk praat ik daar niet zo over. Maar bij deze mensen: wat is toch de oorzaak van hun ongelof?

Ik geef daar twee antwoorden op. In de allereerste plaats geloofden ze de woorden van Jezus niet. Hij had namelijk gezegd: "Gelijk Jona drie dagen en drie nachten in het hart van de buik van het zeemonster was, zo zal de Zoon des mensen drie dagen en drie nachten zijn in het hart van de aarde." Hij heeft in dat merkwaardige hoofdstuk Johannes 2, de Bruiloft te Kana, gezegd: "Breek deze tempel af en na drie dagen zal Ik hem weer opbouwen." Als de vrouwen de engel ontmoeten in Mattheüs, dan zegt die engel zo duidelijk: "Wat zoek je de levende bij de doden. Hij is hier niet, Hij is opgestaan, opgewekt, gelijk Hij heeft gezegd." Met andere woorden: je had het kunnen weten. Ze geloofden de woorden van Jezus niet. En ik denk dat wij elkaar moeten aansporen om de woorden van Jezus te geloven.

Ik geef nog een antwoord. Wat is de oorzaak van hun ongelof? Ze geloofden de getuigenis niet. Maria had een getuigenis - u kent het. "Ze ging heen berichtte het hen, welke bij Hem geweest waren, die treurden en weenden. En toen zij hoorden dat Hij leefde en door haar was gezien, geloofden zij het niet." Zij geloofden het getuigenis niet.

Misschien een heel grappig voorbeeld. Toen ik dominee was in Wassenaar, kregen we ook mensen uit Den Haag in de kerk, een banketbakker, waar mijn vrouw en ik op zaterdag wel eens boodschappen doen. Toen wij daar misschien een jaar geleden naartoe gingen, stonden er een stuk of vier mannen in donkere kleren voor die zaak. Ik zei tegen mijn vrouw: "Waarschijnlijk is hier een begrafenis." Mijn vrouw is wat helderder dan ik en die zei: "Nee, nee, dat zijn bewakers." Ik geloofde haar niet direct. Je moet ook niet direct je vrouw geloven. Adam heeft dat gedaan en Abraham heeft dat ook gedaan en die kwamen toch in de mist terecht. Maar mijn vrouw had wel gelijk. Want in die zaak stond koningin Beatrix.

Wij gingen ook naar binnen. Ik wist niet dat dat mocht - ik dacht: als de koningin er is, dan houdt het op en houden die bewakers je tegen. Ik moet u zeggen en u vindt dat misschien een beetje vreemd, maar ik heb nog nooit langs de weg gestaan om te wuiven naar de koningin in de gouden koets. Maar ik stond nu vlak naast haar, bijna schouder aan schouder, en het was toch wel een belevenis. Ik heb natuurlijk heel voorzichtig gekeken en gehoord wat ze zei en ik vond dat toch wel heel erg leuk.

Toen we die zaak uit waren gegaan, belde ik direct mijn dochter op. Ik kreeg haar niet, maar wel mijn schoonzoon. Ik zei: “Moet je nu toch eens horen naast wie ik stond bij de bakker in de winkel.” Hij zei: “Naast Pieter van Vollenhoven.” Ik zei: “Nee.” “Naast Máxima?” Ik zei: “Nee. Naast koningin Beatrix.” Toen zei hij: “Ja, hoor, het zal wel....” Ik had het echt meegemaakt en ik denk dat mijn stem ook opgewonden klonk!

Ik heb er verder geen grapje over gemaakt, maar later heb ik gezegd: dat ze aan mij vroeg: “Wat doet u?” Ik zei: “Ik ben dominee. Ik ben *Verbi Divini Minister*: dienaar van het goddelijke Woord. Dat grapje heb ik er later over gemaakt bij de kinderen. Dat heb ik natuurlijk niet gedaan in de zaak. Ik heb later wel tegen die mevrouw van die zaak gezegd toen ze de week erop in de kerk was: “U had vorige week wel twee belangrijke mensen bij u in de winkel, hè? De koningin en... moi, ik.” Toen hebben wij er een beetje om gelachen.

Lieve mensen, de mensen geloven het woord van Jezus niet en ze geloven het woord van Zijn getuigenis niet. Dan gaat er iets heel merkwaardigs gebeuren. Ze komen daar in Emmaüs aan bij dat huis waar die mannen moeten zijn, omdat zij daar blijkbaar wonen, en dan staat er: “Jezus deed *alsof* Hij verder zou gaan.” En als je Hem niet uitnodigt, dan gaat Hij ook verder. Want Jezus wil geen *meeloper* blijven, maar Jezus wil een *medebewoner* worden. Je moet Hem uitnodigen.

Toen ik jong was en in het stadion was bij Billy Graham, toen werd dat prachtige lied in het Engels gezongen: “Come into my heart, Lord Jesus.” Kom in mijn hart, kom in mijn leven, Here Jezus. Je moet Hem uitnodigen. Hij wil geen los-vaste verbinding. U kent die woorden van tegenwoordig wel van mensen die zeggen: “Wij hebben een lat-relatie.” En lat-relatie betekent: *Living Apart Together*. Je moet oppassen als je een lat-relatie met de Here Jezus zou hebben, dat het geen laf-relatie gaat worden. Dat betekent: *Living Apart Forever*. Voor altijd apart levend! Hij wil gevraagd worden

Zullen we eindigen met Openbaring 3 vers 20? Een heel bekende tekst, die vaak verkeerd wordt uitgelegd. “Zie, Ik sta aan de deur en Ik klop. Als iemand Mijn stem hoort en de deur opent, dan kom Ik bij hem binnen en dan ga Ik maaltijd met hem houden.” Wij hebben er altijd van gemaakt, dat die deur de deur van je hart is en de kruk zit aan de binnenkant. Jij moet opendoen.

Dat is ook waar. Maar dit wordt geschreven aan de gemeente, aan de kerk. Die gemeente waande Hem aanwezig, maar in werkelijkheid stond Hij buiten. Hij was niet binnen, maar buiten. Daarom staat er: “Hij klopt aan de deur.” “En als je Mijn stem hoort...” Met andere woorden: “Als je Mijn stem herkent, doe dan de deur open, dan kom Ik bij je binnen.” Dan eindigt dat Bijbelgedeelte zo mooi: “Hij ging bij hen binnen om... bij hen te blijven.”

Eén van onze kinderen heeft wat afgehaakt van het geloof door teleurstellingen. Laatst zat ik met haar in de auto. Het was donker en ik zat naast iemand, die ik heel goed ken en van wie ik houd. Toen heb ik gezegd: “Moet je luisteren, lieverd, je komt van God en van de Here Jezus nooit meer af. Als Hij bij je binnenkomt, dan komt Hij om bij je blijven. Als Hij bij je binnenkomt, dan gaat Hij nooit meer bij je vandaan.” Toen zei ze tot mijn grote verbazing: “Pap, ik denk dat u gelijk heeft.” Amen.